

Fem års arbejde er slut: Nu kan du gå på opdagelse i kunstkvarteret ved siden af Legeparken

Det nyeste punkt på kunstruten mellem Legeparken og Fredericiagade er Margarinedåsen, som fortæller historien om Koldinghus Margarinefabrik, der blev opført på Grønningen i 1923. Skulpturen er placeret lige ved legeparken med udkig til de bygninger, der engang rummede margarinefabrikken. Værket er blandt andet blevet til gennem en stor donation fra virksomheden Bissenbakker A/S. "Vi er meget glade for den støtte, vi har fået fra Kolding Kommune, men det kunne heller ikke være blevet til noget uden hjælp fra private virksomheder," siger beboerforeningens formand og primus motor for projektet, Dorthe Christiane Zinck Iversen. Foto: Steffen Nielsen

For fem år siden startede beboerforeningen for Grønningen, Graacksvej og H.C. Petersens Vej et storstilet projekt, der gennem kunst skulle fortælle det gamle arbejderkvartes historie. Nu er arbejdet slut og kunstruten færdig.

Steffen Nielsen stn@jfmedier.dk

Kolding: Da beboerforeningen Tre-I-En blev stiftet i efteråret 2015, var det ikke med kunst på dagsordenen. Foreningen var blevet stiftet med ét formål: At standse planerne om et stort etagebyggeri på en grund, der tidligere havde rummet en bevaringsværdig tidligere sølvsmedje, som var blevet revet ned.

Kampen endte i et forlig, hvor byggeplanerne fik skåret et par etager af, og der kunne historien om kvarteret Graacksvej, Grønningen og H.C. Petersens Vej sådan set være sluttet.

Men så fik formand Dorthe Christiane Zinck Iversen en idé. Kvarteret skulle forvandles til det, hun selv kalder et design- og erindringskvarter med en række kunstværker, der skulle fortælle områdets historie.

- Det var en ret udmattende opstart for beboerforeningen, så jeg ville gerne skabe noget glæde i stedet, husker hun.

Områdets ildsjæle gik i gang, og med hjælp fra kommunen, en række private virksomheder og kunstneren Henrik Fischer blev en plan sat i værk, som på fem år skulle skabe en kunstrute mellem Legeparken og Fredericiagade. Og nu, fem år senere, er kunstruten komplet, og du kan gå på opdagelse i det gamle arbejderkvartes historie.

Vigtigt for den mentale sundhed

Nyeste tilføjelse til kunstruten er skulpturen Margarinedåsen, som fortæller historien om Koldinghus Margarinefabrik, der i sin tid lå på Grønningen.

Oprindeligt skulle der have været fernisering på det sidste værk tidligere i år, men på grund af corona blev det aflyst, og beboerforeningen har nu valgt at gøre kunstruten færdig uden fernisering og gemme den officielle indvielse til maj.

“ Vi har valgt at åbne den før, fordi kunst også er vigtigt for den mentale sundhed, og vi kan se, hvor utroligt mange der har gået på vores vej og kigget på værkerne. ”

Indgangen til Kunstruten er til at få øje på. Gavlen på hjørnet af Graacksvej og Fredericiagade er udsmykket med værket Dansende Blomster, som er en hyldest til pottemager Heinrich Andreas Graack (1856-1948), der ejede Graacks Lervarefabrik, som Graacksvej er opkaldt efter. Kunstværket er inspireret af fabrikkens unikke blomsterfade, der blev solgt til dekoration i blomsterforretninger og i private hjem. Da arbejdet med kunstkvarteret gik i gang, var der dog ikke nogen, der vidste præcist, hvordan blomsterfadene så ud, men efter en efterlysning i Ugeavisen fik beboerforeningen kontakt til nogle efterkommere af H.A. Graack i København, som kunne hjælpe. Foto: Steffen Nielsen

I forbindelse med tilblivelsen af de dansende blomster lykkedes det også at få ændret vejens navn, så den ikke længere hed Gråcksvej med bolle-å, men i stedet kom til at hedde Graacksvej med dobbelt-a, ligesom manden vejen er opkaldt efter.

På hele Graacksvej møder man specielle husnumre som dette. Med hjælp fra Poul og Birgitte Dedenroth-Skov, som er henholdsvis tidligere direktør for Koldinghus og tidligere leder af Kolding Stadsarkiv, er historien bag alle husene på vejen blevet afdækket, og symbolerne på vejnumrene viser, hvem der engang boede i huset. Her er det for eksempel en tidligere dyrehandler, og i mange af de andre huse har der boet flere arbejderfamilier på samme tid. Foto: Steffen Nielsen

Sidste år blev de fire værker Mindetavlerne sat op på denne mur langs Graacksvej. De fire tavler illustrerer på hver sin måde en del af kvarterets historie. Her er det beboerne, som for de flestes vedkommende enten var arbejdere hos DSB, Slotsmøllen, andelsslagteriet eller maskinfabrikken. Foto: Steffen Nielsen

Ved alle kunstrutens værker kan man læse en kort beskrivelse af værket og den historie, der skal fortælles. Snart vil man også kunne hente en folder på turistbureauet, ligesom man kan læse mere på hjemmesiden kunstkvarter.dk. Foto: Steffen Nielsen

Vaskekonen her er en hilsen til Kaalunds Sæbefabrikker, der blev opført i slutningen af 1800-tallet, mellem det der i dag hedder Dyrehavegårdsvej og H.C. Petersens Vej. På vaskebrættet kan man se en tegning, som i sin tid blev brugt i markedsføringen af sæben fra Kaalunds Sæbefabrikker - en tegning, som faktisk var medvirkende til, at sæben ikke kunne sælges i USA, hvor den blev anset for at være for vovet. Foto: Steffen Nielsen

Kunstinstallationen her sidder uden på et tidligere elværk på H.C. Petersens Vej, og det var oprindeligt ikke en del af planerne for kunstruten. Et af beboerforeningens bestyrelsesmedlemmer tog selv initiativ til værket, fordi han havde samlet en masse forskellige artefakter sammen. Foto: Steffen Nielsen

Skeen her er både en skulptur og en bænke, og den er en hyldest til Hans Hansens Sølvsmide, som fandtes på H.C. Petersens Vej fra 1923-1936. Skulpturen er baseret på en original sølvske produceret i sølvsmedjen, mens den lå i kvarteret. "Vi ser så mange, der sidder her om sommeren og betragter. Det er skønt," siger Dorthe Christiane Zinck Iversen. Foto: Steffen Nielsen

Maleriet til venstre er et selvportræt af kunstmaler Anton Schrøder, som boede i kvarteret. Maleren var nabo og gode venner med sølvsmed Hans Hansen, som han har malet på billedet til højre. De originale malerier er fundet på Koldinghus og forstørret op. Foto: Steffen Nielsen